

Som Norges største kvinneorganisasjon spiller Sanitetskvinnene en viktig rolle i å sikre et mer likestilt og inkluderende samfunn.

Våre politiske saker

Arbeidsliv

- Det må sikres lik lønn for likeverdig arbeid.
- Det må utlyses flere både hele og faste stillinger, spesielt i helse- omsorg- og serviceyrker.
- Antall kvinner i lederposisjoner og i politiske verv bør økes.
- Mer forskning for å kartlegge hvorfor det er høyt sykefravær blant kvinner.
- Ingen skal bli utsatt for seksuell trakassering på jobb. Det er arbeidsgivers ansvar å følge opp saker som varsles og overvåke situasjonen samt iverksette forebyggende tiltak.

Hatefulle ytringer

- Kjønn må innføres som grunnlag i straffeloven § 185.
- Kvinner som utsettes for hatefulle ytringer må sikres informasjon om hvilke straffebud de kan anmelde forholdet som.
- Det må gis informasjon og opplæring om at hatefulle ytringer på grunnlag av kjønn er ulovlig, både utad til befolkningen og innad i politiet.
- Politiets kunnskap om hvilke straffebestemmelser som skal brukes ved hatefulle ytringer på grunnlag av kjønn må økes.

Fravikelig samboerlov

- Arbeide for innføring av en fravikelig samboerlov. Stortinget har enstemmig vedtatt å be regjeringen om å utrede en fravikelig samboerlov. Vi følger opp dette arbeidet.

Diskrimineringsvern

- I diskrimineringsnemnda må det i større grad sikres tilrettelegging i den skriftlige prosessen, og åpne for muntlig fremleggelse av klager. Nemnda må begrunne avvísingsvedtak bedre. Diskrimineringsnemndas myndighet og sanksjonsmuligheter bør gjennomgås og utvides.
- Det må sikres fritt rettsråd og fri rettshjelp i diskriminerings saker.

Utredninger

- Utredningsinstruksen må endres slik at det eksplisitt står at likestilling skal vurderes i utredningen av nye statlige tiltak.

Bakgrunn

Sanitetskvinnene jobber for et mer likestilt samfunn. Familiepolitiske og velferdsstatlige ordninger forstås ofte som et viktig grunnlag for de positive endringene som har funnet sted i likestillingsutviklingen i Norge og Norden. Hovedlinjen i norsk familiepolitikk er ordninger som fremmer kvinners deltakelse i arbeidsmarkedet og bidrar til en likere fordeling av omsorg og ansvar for barn mellom kvinner og menn. Våre virksomheter teller mange kvinnelige ansatte innen helse og omsorg. Vi har i vår *Anbefaling for godt eierskap i N.K.S familien*, lagt vekt på anstendige lønnsforhold og oppmuntring til heltidskultur i våre virksomheter.

Hatefulle ytringer på nett rammer i stor grad kvinner og minoriteter. Dette er et viktig likestillingsproblem - 1 av 10 kvinner utsettes for netthets. Dette får negative konsekvenser for de som utsettes og har en negativ effekt på demokratiet ved at viktige perspektiver kan forsvinne fra offentligheten. Nesten halvparten av kvinnene som har opplevd trakassering på nett, har redusert eller helt sluttet å bruke sosiale medier og nett. Kvinnene forteller også at de har fått lavere selvtillit, følt seg maktesløse og sovet dårligere på grunn av hetsen.

Diskrimineringsnemnda behandler saker om diskriminering, trakassering, seksuell trakassering og gjengjelding. I 2018 ble de fire likestillings- og diskrimineringslovene slått sammen til en lov, da skjedde det også en endring i håndhevelsen av loven. Diskrimineringsnemnda fikk kompetanse til å gi oppreisning i saker om arbeidslivet og også erstatning i visse tilfeller. Samtidig ble Likestilling- og diskrimineringsombudet sin rolle innskrenket. Dette har gjort terskelen til å melde fra om diskriminering høyere. Regelverket krever nå at man må henvende seg skriftlig til diskrimineringsnemnda og man kan ikke lengre henvende seg til Likestillings- og diskrimineringsombudet i den kommunikasjonsformen man selv ønsker. Det kan resultere i at det er kun de ressurssterke som kan redegjøre for sin opplevelse skriftlig som blir hørt. Når saken ikke frem i Diskrimineringsnemnda er det kun domstolene man kan ta saken videre til. Siden omorganiseringen har Diskrimineringsnemnda avvist mange saker og mange står igjen uten noen form for bistand.

Selv om Norge er et av landene i verden som har kommet lengst når det gjelder likestilling, har vi fortsatt en lang vei å gå. Diskriminering på bakgrunn av kjønn i arbeidslivet, helse eller hatefulle ytringer og seksuell trakassering er eksempler på dette. Sanitetskvinnene vil jobbe for likebehandling av kjønn og tiltak som sikrer kvinners rettigheter i alle deler av samfunnet.

Noen sentrale tall og fakta:

- Menn tjener mer enn kvinner. Kvinners timelønn er i snitt 89 for hver hundrelapp menn tjener
- Kun 14% av de største norske selskapene har en kvinne som øverste leder
- Seksuell trakassering er utbredt og kvinner er mer utsatt
- I levekårsundersøkelse fra 2019 kom det frem at 8% av sysselsatte kvinner mellom 18 og 66 år ble utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, månedlig eller hyppigere.

Levekårsundersøkelsen fant at det er ansatte i servitøryrker, sykepleiere og pleie- og omsorgsarbeidere som er mest utsatt. I disse yrkene er det mellom 19 og 22 % som oppga å ha blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, månedlig eller hyppigere

- Seksuell trakassering kan øke risikoen for seksuelle problemer, depresjon, angst, traumelidelser, spiseforstyrrelser, mage-/tarmproblemer, uspesifikke smertetilstander og selvmord. I arbeidslivet ser man også økt sykefravær, nedsatt trivsel og avgang fra yrket.

Strategiske dokumenter, rapporter og lovverk

- [Bærekraftsmål 5: Likestilling mellom kjønnene](#)
- [5 fakta om likestillingen i Norge fra CORE – Senter for likestillingsforskning](#)
- [Omfang av seksuell trakassering i Norge](#)
- [Strategi mot hatefulle ytringer](#)
- [Anbefaling for godt eierskap i N.K.S.familien](#)
- [CEDAW](#)
- [JURK](#)

Dette dokumentet revideres årlig. Sist revidert 05.12.22